

संघट्टे सैधुनीभावे पतिर्दासो भविष्यति” । “यानि कानि च बीजान्यङ्गोलतैलेन मेलयेत् । सफलो जायते वृक्षः सिद्धियोग उदाहृतः । श्वसुखे विन्दुमात्रं तत्तैलं निःक्षिपेद् यदि । एकयामं भवेत् जीवो नान्यथा शङ्करोदितम् । शिष्यबीजस्थितं तैलं पारावत पुरोषकम् । वराहस्य वसायुक्तं गृहीत्वा च समं समम् । गर्दभस्य वसायुक्तं हरितालं मनःशिलां । एभिस्तु तिलकं कृत्वा यथा लङ्केश्वरोन्मथः । उल्लुविष्टं गृहीत्वा त्वेरण्डतैलेन मेषयेत् । यस्याङ्गे निक्षिपेत् विन्दुं सन्निधौ जायते ध्रुवम् । सर्पदन्तं गृहीत्वा तु कण्टकशिककस्त-कम् । ककलारक्तवसुक्तं स्त्र्यक्षचूर्णन्त कारयेत् । यस्याङ्गे भिक्षुपेशूष्णं सद्यो याति यमालयम् । सिन्दूरं गन्धकं तालं समं पिष्ट्वा मनःशिलां । तल्लिप्तवस्त्रं शिरसि अग्निवत् दृश्यते ध्रुवम् । अर्कक्षीरं वटक्षीरं क्षीरं दुग्धरस-म्भवम् । गृहीत्वा पातके लिप्ते जलपूर्णं करोति च । दुग्धं तत्र भवेत् सद्यो महाकौतुककौतुकम् । अङ्गोलतैल-लिप्ताङ्गो दृश्यते राक्षसाकृतिः । पलायन्ते नराः सर्वे पशुपत्तिगजा हयाः । अङ्गोलस्य तु तैलेन दीपं प्रज्वा-लयेन्नरः । रात्रौ पश्यति भूतानि खेचराणि महीतले । बुधे वा शनिवारे वा ककलां ग्राह्य यत्नतः । यत्तु भूतयते यत्तु ककलां तत्र निःक्षिपेत् । निखनेद्भूमिमध्येषु उद्धृते च पुनः सुखो । नष्टसकं भवेत् सद्यं नान्यथा शङ्करोदितम् । गन्धकं हरितालञ्च गोमूलञ्च विषं तथा । सूक्ष्मचूर्ण-मयं कृत्वा किञ्चिद्वह्निं विनिःक्षिपेत् । विघ्नाः सर्वे पलायन्ते यथा युद्धेषु कातराः” दत्तात्रेय तन्त्रे ११५०

इन्द्रजालिक वि० इन्द्रजाल शिल्पतयाऽस्त्यस्य उन् ।
इन्द्रजालकारके इति इन्द्रजालीत्यथ त्व स्त्रियां ङीप् ।
इन्द्रजित् पु० इन्द्रं जितवान् जि-भूते किप् । दिति-वंशीये अक्षुरभेदे चालुपभन्वन्तरे “दित्याः पुत्रद्वयं जज्ञे कश्यपादिति विस्तृतम् । हिरण्यकशिपुश्चैव हिरण्य-क्षश्च वीर्यवान्” । इत्युपक्रम्य तत्पुत्रपौत्रादिवर्णने “इन्द्रजित् सर्वजिज्ञैव वज्रनाभस्तथैव च” हरिवं० ३५० । २ रावणपुत्रे मेघनादे च “पुत्रमिन्द्रजितं वीरं रावणः प्रत्यधावत । जहि रामसमित्तं तुषी-वञ्च सलक्ष्णम् । त्वया हि मम सत्पुत्र ! यशो-दीप्तमुपावर्जितम् । जित्वा वज्रधरं संख्ये सहस्राक्षम् यक्षीपतिम्” भा० व० २८७ । “तौ वीरौ शरबभ्नेन ऋषाविन्द्रजिता रणे” भा० व० २८८ अ० ।

इन्द्रजित् पु० इन्द्रजितं हन्ति हन-हच् ईत० ।
 दशरथात्मज लक्ष्मणे । तद्जननकथा । “अविध्य-दिन्द्रजितीक्ष्णैः सौमित्रि मर्मभेदिभिः । सौमित्रि-शानलस्यैरैविध्यद्रावणिं शरैः” । इत्युपक्रम्य “एकेभास्य धनुर्भक्तं वाङ् देहादपातयत् । द्वितीयेन शरेणास्य भुजं भूमौ न्यपातयत् । तृतीयेन तु वाणेन पृथुधारेण भासता । जहार सुनसञ्चापि शिरो भ्राजिष्णुकुण्ड-लम् । विनिकृत्तभुजस्तस्य कबजं भीमदर्शनम् । तं हत्वा सूतमप्यस्त्रैर्जघान बलिनां वरः” भा० व० २२८ अ० ।

इन्द्रतापन पु० इन्द्रं तापयति तप+णिच्+ल्यु । १ अक्षुरभेदे “इन्द्रतापनवातापी कृतमान् बलदर्पितः” अक्षुर-नामोत्कीर्त्तने” हरिवं० २६५० । २ मेघनादे च । दश-मीवश्च बाली च मेघराजो दशवरः । टिट्ठिभोविभूतश्च संह्लादश्चेन्द्रतापनः” भा० स० प० ०० अ० वरुणसभावर्णने ।

इन्द्रतूल न० इन्द्रस्यैव तूलमाकाशे उड्डीयमानत्वात् ।
 आकाशे मरुता चाल्यमाने कार्पासे सूत्रे तिका० ।

इन्द्रतोया स्त्री इन्द्रसैवार्थान्वितं तोयमस्याः, इन्द्रेण पूरितं तोयमस्या वा । गन्धमादनसमीपस्थे नदीभेदे । “इन्द्रतोयां समासाद्य गन्धमादनसन्निधौ” भा० अतु० प० २४ ।

इन्द्रदमन पु० “बाणस्य चेन्द्रदमनो लौहित्यासदपद्यत” हरिवं० ३५० उक्ते बाणाक्षुरपुत्रभेदे ।

इन्द्रदारु पु० इन्द्रस्य तद्दध्नजस्य साधनं दारु । देवदारुवृक्षे ।
 इन्द्रध्वजशब्दे ८४६ ईष्टे तस्य तद्दध्नजसाधनत्वम् दृश्यम् ।
 इन्द्रद्रुमादयोऽप्यत्र ।

इन्द्रद्युम्न इन्द्रस्यैव द्युम्नं धनमस्य । भालवेये १ अक्षिभेदे २ अक्षुरावन्ताराजभेदे ३ राजभेदे च । तत्र अक्षुरूपोन्मथः कण्ठेन हतः यथा । “इन्द्रद्युम्नोहतः कोपाद्युवनश्च कसे-रमान् । हतः सौमपतिः शाल्वस्त्वया सौमं च पातितम्” भा० व० १२ अध्याये कण्ठं प्रति व्यासवा-क्यम् । अक्षिभेदस्तु । “तत्सो ब्राह्मणाः सर्वे वक्त्रं दाम्भ्रम-पूजयन्तित्युपक्रम्य “द्वैपायनो नारदश्च जामदग्नैः पृथुश्रवाः । इन्द्रद्युम्नोभालविश्व कृतचेताः सहस्र-पात्” इति कतिचित् ब्राह्मणानभिधायान् । “एते चान्ये च बहुवोब्राह्मणा सशितव्रताः । अजातशत्रु-मानर्चुः पुरन्दरमिवर्षयः” भा० व० २६ अ० । राजभेदस्तु मार्कण्डेयादपि प्राचीनः तत्कथा भा० व० १६८ अ० । युधिष्ठिरं प्रति मार्कण्डेयवाक्यम् । “स ताहु-वाचास्ति खलु राजर्षिरिन्द्रद्युम्नो नाम क्षीण-